

1234567

והכין רבא עצמו להתפלל, נתנו לו שלום מן השמים, לתפילותיו של רבא, ועלו עמו שאר התפלות (בספר שיחות הצדיקים):

1234567

בכל יום בת קול יוצאת ואומרת: כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני. וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת. (תענית כ"ד ע"ב)

פעם אחת, בא איש חסיד זקן מחסידי לובלין לפרמישלאן. והיה זה בסוף ימי רבינו הקדוש, שלא הניח שום אדם לבא לחדרו פנימה. עמד החסיד ההוא אחורי הדלת, עם הרב הקדוש ר' אברהם ממיקלייוב חתנו. והרב מאיר ז"ל אמר לו מצד השני של הדלת שיאמר איזה דברי תורה מרבו הקדוש מלובלין. אמר החסיד להרב הקדוש ר' אברהם מטשי ממיקלייוב שעמד אצלו: זאל איך איהם אריין ריקען [האם לומר כלפיו דברים חודרים] (כי רבינו התנהג עצמו בצמצום גדול, וכידוע לא לנה אצלו פרוטה, רק היה מחלק הכל לעניים, אם שבביתו אין כל). ענה הרב הקדוש ר' אברהם מטשי ז"ל, שיוכל לומר איזה ד"ת שירצה, כי ידע שלא יקפיד עליו.

הרב החסיד

פתח החסיד ואמר: מורי הקדוש מלובלין הקשה, על מה שאמרו בגמרא תענית, שבת קול יוצאת ואומרת כל העולם כולו ניזון וכו', שהלומדים מפרשים שהבת קול בא בקובלנא לפני הבעלי בתים על שאינם משגיחים על צדיק-הדור, שכל העולם ניזון בשבילו, והוא די לו בקב חרובין. והנה, הבת קול אינו נשמע כי אם לצדיק, אבל הבעלי בתים לא שמעו את הבת קול. ומה פעלה הבת קול, אחרי שלא נשמע כי אם לצדיק לבד? על כן פירש מורי מלובלין, דאדרבא, הבת קול בא בקובלנא על צדיק-הדור, שכל העולם ניזון בשביל חנינא בני, רוצה לומר שאין לו פרנסה-בריוח, שפרנסה כוללת כל מה שנצרך לאדם, והם אך ניזונים בצמצום בשביל, ש"חנינא בני" עשה שביל מצומצם כזה ש"די לו בקב חרובים", וגרס בזה הפסד לכל העולם. על זה קובל הבת קול שנשמע לצדיק-הדור. כן אמר מורי מלובלין.

פתח רבינו הקדוש ואמר: מאיר אומר כי הפשט בדברי הגמרא כן הוא: שהבת קול היה אומר: "כל העולם ניזון" – פירוש, אימת כל העולם ניזון, שיש להם פרנסה? "בשביל חנינא בני" – באם יש צדיק בעולם

שמתנהג עצמו בנתיב האמת, שחונן ונותן לאחרים, והוא די לו בקב חרובין; מסתפק במועט ומתנהג בצמצום. אם יש צדיק כזה, כל העולם ניזון בזכותו. כל זה שמעתי מהרב דפה, ששמעם בעצמו מהרה"ק ר' אברהם מטשי ממיקליוב זצ"ל. (דברי מאיר):

אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים וכו'. (גיטין נ"ה ע"ב)

בספר "דברי יצחק" מביא, שמעתי מהגאון הקדוש מר"ש שפירא זצ"ל, בשם הרב הקדוש הרב מאיר מפרמישלאן, לפרש הגמרא בדרך צחות כדרכו בקודש, כי העיר ירושלים נחרבה ע"י העשיר והעני. כי העשיר נקרא קמצא, כמאמרם ז"ל וסימנך עשירים מקמצין. ועני נקרא בר קמצא, והוא היפך העושר (וכמאמר העולם: העני יש לו לב טוב). "דהאי גברא דרחמי קמצא, ובעל דבבי בר קמצא" – הסדר שאוהבי עשיר רבים, ואת העני שונאים. "עביד סעודתא. א"ל לשמעיה: זיל אייתי לי קמצא!" – לך וקרא לסעודה אך העשירים. "אייתי לי בר קמצא" – בא העני לסעודה.

אשכחי הבעה"ב דהוה יתיב העני בסעודה. "אמר לי: מכדי האי גברא בעל דבבי, מאי בעית הכא?" – שאומר הבעל סעודה ל עני: הלא ידעת שאין אתה מתוקן וחשוב אצלי, ומדוע באת פה בין הקרואים? השיב לו העני ואמר לו: "הואיל ואתאי שבקן ויהיבנא לך דמי סעודתי, מה דאכילנא ושתינא" – רצונו לומר, האמן לי שלא ארוויח בזה כל כך כמה שפיכות דמים שיש לי בזה. "אמר ליה: לא!". לבסוף, "א"ל: יהיבנא לך כל דמי הסעודה" – שאין כל הסעודה שוה כ"כ כמו הביזיון והשפיכות דמים שלי. "נקטי בידי ואפקי" – שבייש את העני בעזות, ואין לו בושת פנים בפני כל הקרואים, כי הכל מחניפים לעשיר ולא יעמדו לימין אביון.

"אמר: הואיל ויתבו רבנן ולא מחו שמע מינה וכו', איזול איכול קורצא לבי מלכא" – פירוש, שמוסר דין לשמים אי לית דינא בארעא. אמר: "מרדו בך יהודאי וכו'. א"ל: סדר להו קורבנא!" – רוצה לומר עני, כמבואר בזוהר הקדוש. "סדר בידו. בהדי דקאתו, שדא ביי מומא בניב שפתים, וא"ל בדוקין שבעין" – רוצה לומר, שהעשיר מוצא מומים בעני, היינו שאוכל ושותה יותר מדי ומביט בעין רעה על הבעה"ב, מה "דלדידן הוי מומא" – רוצה לומר, אצל העני נחשב זה למום אבל "לדידהו לא הוי